

RECENSIE

Groen, groen, groen bij Parts Project

'2020-1-7', Jos van Merendonk, 2020.

De schilderijen van Jos van Merendonk, die nu te zien zijn bij Parts Project, zorgen met hun overeenkomstige elementen voor zowel herkenning als vervreemding.

Door Eline van der Haak

Het is moeilijk voor te stellen hoe het mogelijk is om ruim dertig jaar lang schilderijen te maken die bestaan uit dezelfde elementen. Toch is dat precies wat Jos van Merendonk doet. Hij schildert steeds in exact dezelfde kleur groen en op eenzelfde vierkant formaat. Zijn tentoonstelling 'The Community of the painted' bij Parts Project illustreert hoe de kunstenaar telkens opnieuw nieuwe beelden weet te creëren vanuit dezelfde bestanddelen. Het lijkt hem bijna met gemak af te gaan om met ieder werk weer een nieuwe, sterk gebalanceerde werkelijkheid te tonen. Tegelijk is er juist geen sprake van herkenbaarheid naar het dagelijks leven.

Aan het komen tot nieuwe ideeën binnen het vrij beperkte kader dat Van Merendonk zich oplegt, moeten wel veelvuldig denkwerk en experimenten vooraf zijn gegaan. Wanneer de doeken bij elkaar hangen, zie je tegelijkertijd verbanden en verschillen. Het lijken als het ware wel familieleden van elkaar, waarbij het ene uit het andere lijkt voort te komen. En net als bij een echte familie is er sprake van onderlinge herkenbaarheid en verwantschap, maar juist ook van individuele dynamiek.

Eigen universum

De groene kleur en het gebruik van lijnen en vormen

zouden de voor de hand liggende associatie met de natuur kunnen oproepen. Maar toch gaat deze vergelijking snel verloren, de schilderijen lijken juist eerder het abstracte te willen benadrukken en zich ver van het herkenbare en natuurlijke te bevinden. Ze verwijzen eerder naar zichzelf en naar elkaar dan naar iets anders, en vormen hiermee een eigen universum. Zelf zegt Van Merendonk beelden te maken met 'een andere uitdrukking, een ander gezicht, met een andere leegte'. En hiermee ontstaat dus toch een zekere herkenbaarheid, namelijk die van de groep schilderijen waar alle werken aan toebehoren.

Al vanaf de jaren tachtig vormt een tekening die bestaat uit drie vaststaande componenten de basis van ieder werk. Die basistekening bestaat uit een slinger, een ovaal en een Z. Hierna plaatst Van Merendonk over deze basistekening de groene verf en gebruikt hiervoor verschillende technieken. Soms schildert hij vrij brede lijnen die zigzaggend over het doek gaan. Bij andere blijft nog veel zichtbaar van de witte achtergrond en zijn de getekende lijnen eronder nog te zien. Maar dan weer kunnen de groene vlakken bijna het hele vierkant beslaan, waardoor van de ondertekening niets meer is te zien. Vaak is de materiaalkeuze van de kunstenaar een belangrijk zichtbaar element. Spray paint zorgt voor zachte en strakke lijnen gelijk aan het doek, maar op andere momenten is er sprake van reliëf door het gebruik van dikke lagen verf.

Wandinstallatie

In 2016 maakte Van Merendonk voor de eerste tentoonstelling bij Parts Project een bijzondere wandinstallatie. Deze bestond veelal uit stukken doek van eerder door hem afgekeurde schilderijen, waar hij stukken uit scheurde. Deze rechthoekige fragmenten hing hij aan de wand, waarbij de witte muur op verschillende plekken leeg bleef. Hierna maakte hij hierop tekeningen en schilderijen en daaroverheen kwamen weer andere schilderijen te hangen. Met elkaar ontstond zo een nieuw geheel dat gezien kon worden als eenheid, maar net zo goed bleven hierin de losstaande werken bestaan.

Het afgelopen jaar heeft Van Merendonk voor het eerst het gebruik van de ondertekening losgelaten. Een belangrijk aspect van zijn werkwijze is de herhaling. Voor zijn nieuwste werken heeft hij steeds delen van onder meer de collage-achtige wandinstallatie nageschilderd op het vaste vierkante formaat van 1 bij 1 meter. Het is een krachtige manier van de kunstenaar om weer tot nieuw beeld te komen, dat is ontstaan vanuit eerdere beelden. In de galerie hangen de schilderijen uit 2020 tussen hun familieleden die in de jaren ervoor tot stand kwamen, waarbij het element van tijd nauwelijks zichtbaar is. Voor de toeschouwer ontstaat zo een fascinerende zoektocht van herkenning tot vervreemding, die blijft bekoren.

Jos van Merendonk, 'The Community of the painted', t/m zondag 7 februari 2021, donderdag t/m zaterdag 12.00-17.00 uur, zondag 13.00-17.00 uur, Parts Project, Toussaintkade 49. Meer informatie: www.partsproject.nl